

Referat fra møde i Vildtforvaltningsrådet

Torsdag den 18. september 2008 kl. 13.00 - 18.00

SKOV- OG NATURSTYRELSEN
Natur og Friluftsliv
J.nr. SNS-302-00057
Ref. elbra
Den 10. december 2008

Fra Vildtforvaltningsrådet deltog:

Anders D. Lassen (formand)
Christian Hjorth, DOF
Henrik Bertelsen, Dansk Landbrug
Lars Hvidtfeldt, Dansk Landbrug (som stedfortræder for Michael Brockenhuus-Schack)
Bjarne Clausen, Dyrenes Beskyttelse
Ole Roed Jakobsen, Danmarks Jægerforbund
Poul Hald Mortensen, Danmarks Naturfredningsforening
Niels Iuel Reventlow, Dansk Skovforening
Flemming O. Torp, Friluftsrådet (som stedfortræder for Trine Skov)
Tommy Dybbro, WWF, Verdensnaturfonden

Fra Danmarks Fiskeriforening deltog:

Allan Buch
Nadja Juhl (begge alene vedr. pkt. 6, Udkast til revideret skarvforvaltningsplan)

Fra Skov- og Naturstyrelsen deltog:

Agnete Thomsen
Ole Markussen
Ulrik Lorenzen
Sandor Hestbæk Markus
Thomas Skovgaard Mortensen
Henrik Lykke Sørensen (til og med pkt. 6, Udkast til revideret skarvforvaltningsplan)
Elsebeth Braüner (referent)

Fra By- og Landskabsstyrelsen deltog:

Lars Rudfeld

Fra DMU deltog:

Aksel Bo Madsen

Mødet startede kl. 13.00

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra mødet 16. april 2008
3. Meddelelser
4. Anvendelse af forretningsordenens § 13
5. Ulovlig fældefangst af rovfugle
6. Udkast til revideret skarvforvaltningsplan
7. Afrapportering af buejagt
8. Status vedr. vildtudbyttestatistik (på baggrund af rykker-udsendelser)

9. Forvaltningsplan for vildsvin
10. Status for arbejdet i hjortevildtgrupperne
- 10a. Brev fra Tranberg til Miljøministeren vedr. hjortevildtgrupper
11. Center for vildtsundhed
12. Kommende lovforslag vedr. beskyttelse af visse dyrearter /artikel 12.
13. Orientering om bestandsudvikling for bramgæs og procedure for ændring af habitatlister.
14. Dyreetisk Råd – arbejde med udtalelser om jagt, formandens deltagelse
15. Status for forsknings og udviklingsprojekter, betalt af jagttegnsmidler
16. Anvendelse af naturforvaltningsmidler til arealerhvervelse (vedr. de 16.5 mio. kr. der årligt overføres til naturforvaltningsmidlerne).
17. Evaluering af Rådets orientering af EU-sager
18. Midlertidig fredning af agerhøns
19. Fodring af ænder
20. Forvaltningsplan for skovmår
21. Evt.

Ad dagordenspunkt:

1. Godkendelse af dagsorden (Bilag 2008-03-01)

Indstilling: til godkendelse

Beslutning: Dagsordenen, som den var udsendt den 17. september 2008, blev godkendt, dog således at punkt 5, Udkast til revideret skarvforvaltningsplan, behandles som punkt 4.

2. Godkendelse af referat fra mødet 16. april 2008 (Bilag 2008-03-02)

Resumé: Referatet blev sendt i høring hos medlemmerne og der er modtaget kommentarer fra Flemming O. Torp, Friluftsrådet og Ole Roed Jacobsen, Danmarks Jægerforbund. Kommentarerne er angivet med korrektur i bilag 2008-03-02.

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: **Christian Hjorth** bemærkede, at hans rettelser, der var af mere redaktionel karakter, ikke var medtaget i referatet. Rettelserne blev gennemgået og med dem blev referatet godkendt.

3. Meddelelser

- Orientering om nyt medlem – Trine Skov, Friluftsrådet
 - **Anders Lassen** orienterede om udpegningsen af Trine Skov.
- Ministerens møde med VFR
 - **Anders Lassen** orienterede om de forudgående drøftelser vedrørende ministerens deltagelse i ekskursionen. På grund af de tidsmæssige aspekter var det besluttet at aflyse ministerens deltagelse og i stedet invitere ham til at deltage i det følgende ordinære møde.
- SNS / MST er der behov for et projekt vedr. bejdsede rapsfrø
 - **Ole Markussen** oplyste, at MST i øjeblikket undersøger, om der skal igangsættes et projekt vedr. screening/risikovurdering af de bejdsedemidler, der anvendes i dag. MST forventer herefter at indkalde SNS og evt. konsulenter, der kan udføre opgaven, til et møde her i efteråret.
- Vildtinformation

- **Sandor H. Markus** oplyste, at det styrelsen er ved at gå i gang med arbejdet og udbad sig input og ønsker til indholdet fra Rådet. **Ole Roed Jacobsen** foreslog bl.a. emner om schweissshundeførerne og anskydning. Han opfordrede endvidere til ikke at lade publikationens nuværende omfang være en begrænsning for relevant materiale.
- Status for biotopplaner
 - **Sandor H. Markus** orienterede kort om det pågående arbejde med biotopplanvejledningen. VFR vil blive forelagt den endelige udgave på mødet i december. Der vil forinden blive afholdt et møde med biotopplanudvalget på en konkret ejendom. På mødet vil DMU også deltage i relation til monitoringsarbejdet. **Lars Hvidtfeldt** oplyste, at landmændene er meget interesserede i vejledningen og frustrerede over ikke at kunne komme i gang på grund af den manglende vejledning. **Ole Roed Jacobsen** henledte styrelsens opmærksomhed på, at styrelsen ifølge bekendtgørelsen har mulighed for at ændre bilagene. Det blev i den forbindelse anført, at pointberegningen tilgodeser nyetableringer frem for allerede etablerede biotoper, hvilket afholder landmændene fra at starte op tidligere, og medfører i øvrigt andre uhensigtsmæssigheder.
- Orientering om afsluttende konference i forskningspakken Vildt & Landskab, den 12. og 13. november 2008 i Århus
 - **Ole Markussen** orienterede kort om konferencen.
- Andre meddelelser
 - **Ole Roed Jacobsen** gjorde opmærksom på, at der bør gives mulighed for at fange invasive arter i fælder.
 - **Henrik Bertelsen** oplyste, at "bærmispel" i rapporten om invasive arter betragtes som en invasiv art. Det blev påpeget, at planten ofte bruges i nye læhegn og at den er en del af "plant for vildtet"-pakken.
 - **Aksel Bo Madsen** oplyste, at DMU er gået i gang med en rapport til brug for den kommende jagttidsrevision. Der er særligt fokus på hare, agerhøne og edderfugl, men rapporten kommer hele vejen rundt og en synopsis for indholdet vil være klar til mødet i december, således at denne kan danne baggrund for Rådets ønsker. **Anders Lassen** konkluderede, at der på decembermødet vil blive nedsat et jagttidsudvalg, der skal komme med et oplæg til Rådet senest på augustmødet næste år.
 - **Aksel Bo Madsen** oplyste, at DTU Aqua kommer med sin rapport om ænders druknedød i net i løbet af efteråret.
 - **Poul Hald Mortensen** oplyste, at man formentlig vil vende tilbage til VFR omkring anvendelse af bundskrabende redskaber i Natura 2000 områder, særligt med henblik på blåmuslingefiskeriet i Limfjorden.
 - **Tommy Dybbro** oplyste, at WWF har fået ny generalsekretær, tidligere folketingsmedlem, Gitte Seeberg.

4. Anvendelse af forretningsordenens § 13 (Bilag 2008-03-15)

Resumé: Friluftsrådet har ønsket punktet på dagsordenen som følger:

"Med henvisning til brev af 10. september 2008 (vedlagt som bilag) underskrevet af Bjarne Clausen - Dyrenes Beskyttelse, Henrik Bertelsen - Dansk Landbrug, Michael Brockenhuus-Schack - Dansk Landbrug, Tommy Dybbro - WWF Verdensnaturfonden, Christian Hjorth - Dansk Ornitologisk Forening, Niels Luel Rewentlow - Dansk Skovforening, Poul Hald-Mortensen - Danmarks Naturfredningsforening og Ole Roed Jacobsen - Danmarks Jægerforbund, ønsker Friluftsrådet:

- en principiel drøftelse af anvendelsen af Vildtforvaltningsrådets forretningsordens § 13,
- en drøftelse af den langt fra optimale samarbejdsform i Vildtforvaltningsrådet som brevet demonstrerer.”

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Flemming Torp** tog skarpt afstand fra de nævnte organisationers brug af forretningsordenens § 13. Han anførte, at det aldrig har været hensigten med bestemmelsen, at den skulle kunne bruges, uden at det samlede råd har været hørt, og det er ikke hensigten, at bestemmelsen skal kunne bruges til at gennemføre politiske angreb over for en enkelt organisation.

Flemming Torp anførte endvidere, at den samarbejdsform, som brevet lægger op til, aldrig tidligere har været Rådets måde at arbejde på. I Rådet er der tidligere netop lagt vægt på og sket en påskønnelse af de forlig, der historisk er gennemført og af, at fælles fodslag og langsigtet strategisk tænkning er hjørnестene i Rådets måde at arbejde på. Det var **Flemming Torps** synspunkt, at en samarbejdsform som den brevet demonstrerer, for fremtiden vil bringe Rådets eksistens i fare.

Anders Lassen konkluderede, at brevet form ikke var gavnligt for samarbejdet. Han var enig i, at juridisk set kunne forretningsordenens § 13 ikke anvendes i den givne situation, hvor det samlede råd ikke havde været hørt. Han opfordrede medlemmerne til at få talt ud om tingene og i øvrigt til, at noget lignende ikke vil ske fremover. **Anders Lassen** var enig i, at en samarbejdsform som den udviste udgjorde en trussel for Rådets fremtidige eksistens. Endeligt fastslog **Anders Lassen**, at spørgsmålet om adgang, der var baggrunden for brevet, kunne tages op på næste møde, såfremt nogen af medlemmerne ønskede dette.

Efterfølgende er brevet ikke videresendt til Miljøministeren.

5. Ulovlig fældefangst af rovfugle (Bilag 2008-03-16)

Resumé: Miljøministeren har den 16. september 2008 besvaret to spørgsmål i Folketinget omkring forbud mod fælder og forbud mod salg og markedsføring af fælder, der kan anvendes til fangst af rovfugle. Ministeren beder i den forbindelse Vildtforvaltningsrådet drøfte spørgsmålet om ulovlig fældefangst af rovfugle på det førstkommende møde. Spørgsmål og svar vedlægges.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Anders Lassen** forelagde ministerens spørgsmål for Rådet. **Ole Markussen** præciserede spørgsmålet ved at fastslå, at det der er brug for, er Rådets holdning til problemet, herunder en vurdering af problemets omfang og en vurdering af, om tiltag er nødvendige og i givet fald hvilke tiltag.

Rådets medlemmer var enige om, at ulovlig brug af fælder er uacceptabel. **Christian Hjorth** præciserede, at holdningen fra DOF's side er, at slagfælder/slagnet er ulovlige at anvende, da de ved fangst kan skade fugle og pattedyr. Rådets drøftelser mandede ud i, at Danmarks Jægerforbund og DOF nedsætter en arbejdsgruppe, med det formål at fastslå, hvilke typer af fælder, der bør anvendes til indfangning af de forskellige arter, der lovligt kan fanges i fælde. Der var ikke andre organisationer, der ønskede at deltage i arbejdsgruppen. SNS blev bedt om at være sekretariat for arbejdsgruppen.

Anders Lassen konkluderede, at Rådet ikke kender omfanget af den ulovlige brug af fælder. DOF og Danmarks Jægerforbund kommer, via arbejdsgruppen, med et oplæg til næste møde (i decem-

ber) vedrørende forskellige fældetyper, der fremover bør anvendes og til hvad. SNS er sekretariat for arbejdsgruppen.

6. Udkast til revideret skarvforvaltningsplan (Bilag 2008-03-03)

Resumé: Skov- og Naturstyrelsen har sendt skarvforvaltningsplanen og udpegningsgrundlaget i offentlig høring den 2. september 2008. Som bilag vedlægges høringsbreve, udkast til revideret forvaltningsplan samt udpegningsgrundlaget.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: Punktet blev behandlet som punkt 4 på dagsordenen.

Henrik Lykke Sørensen fortalte kort om planen særligt med fokus på de ændringer, der ligger i forhold til den eksisterende plan, herunder at skarver ikke vil blive jaget væk på statens arealer, hvor de ikke gør skade.

Lars Rudfeld orienterede kort om de foreslåede ændringer i udpegningsgrundlaget.

Allan Buch, Danmarks Fiskeriforening kommenterede på forløbet. Han har været med i arbejdsgruppen og til trods for, at mange, meget forskellige interesser er på spil, og det havde været svært at blive enige, syntes, han at rapportens indhold afspejler dette på en acceptabel måde. Efter fiskeriforeningens opfattelse er der alt for mange skarver. De ødelægger bundgarnsfiskeriet, den fiskerimetode, som paradoksalt nok er den mest hensynsfulde metode. **Allan Buch** anførte, at forvaltningsplanen også skal ses i sammenhæng med ålehandlingsplanen, da det er dokumenteret i Tyskland, at ålebestanden lokalt kan påvirkes af skarven.

Allan Buch oplyste, at skarvbestanden stort set følger fiskebestanden, da sidstnævnte er fødegrundlag for førstnævnte. Når fiskebestanden går op, går skarvbestanden også op – og omvendt. Det betyder også, at skarvbestanden er med til at holde fiskebestanden nede, især når fiskebestandene i forvejen er trængte. **Allan Buch** anførte endeligt, at de kendte afværgemidler ikke p.t. er gode nok, men dog har nogen effekt, samt at der i privat regi foretages forskellige forsøg med afværgemidler. Han påpegede, at der er kritisabelt, at forsøg er henvist til at ske i privat regi.

Ole Markussen oplyste, at det endnu ikke er på plads, hvordan den konkrete tilladelsesordning vedrørende regulering skal udmøntes. Styrelsen arbejder på det, og ændringerne vil blive forelagt Rådet.

Poul Hald Mortensen fandt det berettiget, at der blev iværksat en selvstændig undersøgelse af, i hvilket omfang den hyppige oilering af mange skarvkoloniers æg i ellers normalt fredfyldte og lukkede ynglereservater havde en negativ effekt på den øvrige fuglefauna. I øvrigt ville Danmarks Naturfredningsforening gerne repræsenteres i en ny arbejdsgruppe under forvaltningsplanen.

Anders Lassen konkluderede, efter flere indlæg fra medlemmerne, at VFR tager planen til efterretning.

7. Afrapportering af buejagt (Bilag 2008-03-04)

Resumé: Status vedr. buejagt som lovet på sidste møde, den 16. april 2008. Status indeholder en gennemgang af de lovmæssige vildtudbytteindberetninger sammenholdt med indberetninger fra schweisshundeførerne i perioden 1999 til 2007.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Sandor H. Markus** forelagde statusnotatet.

Anders Lassen konkluderede, at notatet er taget til efterretning.

8. Status vedr. vildtudbyttestatistik (på baggrund af rykker-udsendelser)

Resumé: Der er udsendt rykker til de jægere, der ikke havde indberettet vildtudbytte rettidigt. Der vil blive redegjort for resultatet af rykkeren.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Sandor H. Markus** oplyste, at der på baggrund af den lave indberetningsprocent for jagtåret 2007/2008 (ca. 60%) var udsendt rykkere til de jagttegnsløsere, som ikke havde foretaget indberetning. Over 50% af de rykkede har nu svaret, hvilket bringer den samlede indberetningsprocent for jagtåret 2007/2008 op på 83,6%. Rådets mål på 80% er dermed nået.

Anders Lassen konkluderede på baggrund af Rådets drøftelse af emnet, at det er et godt resultat som Rådet er glad for, selv om Rådet gerne så en indberetningsprocent på min. 80 uden at skulle sende rykkere ud.

9. Forvaltningsplan for vildsvin (bilag 2008-03-13)

Resumé: Danmarks Naturfredningsforening ønsker en fornyet drøftelse i Vildtforvaltningsrådet af mulighederne for at forvalte en fritlevende bestand af vildsvin i Danmark, som alternativ til den nuværende fortløbende bortskydning med henvisning til en påstået væsentlig risiko for svinepest som følge af en fritlevende bestand.

Det er med udgangspunkt i den såkaldte "WILDRISK Rapport" DN's vurdering, at det i forhold til den minimalt forøgede risiko for svinepest er både forsvarligt og realistisk at forvalte en fritlevende bestand af vildsvin her i landet.

Da der imidlertid knytter sig andre overvejelser til forvaltningen af en fritlevende bestand af vildsvin, herunder vildtskader, finder DN det også væsentligt at få indsamlet de mest relevante erfaringer fra vore nabolande om praktiske aspekter ved forvaltningen af fritlevende vildsvin. Den samlede udredning skulle gerne kunne udmøntes i et udkast til en dansk forvaltningsplan for en fritlevende bestand af vildsvin.

Danmarks Naturfredningsforening anmoder på baggrund af drøftelserne Vildtforvaltningsrådet om at nedsætte en arbejdsgruppe bestående primært af "teknikere" udpeget af de relevante organisationer, som med SNS eller DMU som sekretariat inden sommeren 2009 skal udarbejde et første udkast til en dansk forvaltningsplan for vildsvin med henblik på en fornyet drøftelse i rådet.

Bilag: Reviderede udgaver af DN's to tidligere oplæg til rådet om henholdsvis forvaltningsplan og kommissorium, vedrørende drøftelserne om vildsvin.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Poul Hald Mortensen** forelagde kort forslaget. **Lars Hvidtfeldt** oplyste, at Dansk Landbrugs holdning til vildsvin i Danmark er uændret. Men under forudsætning af, at det, den fore-

slåede arbejdsgruppe alene skal lave, er en konsekvensanalyse af, hvad vildsvin i Danmark vil betyde for friluftsliv, samfundsøkonomien, trafikken, villaejere m.v., vil Dansk Landbrug støtte et sådant arbejde. Lars Hvidtfeldt foreslog endvidere, at hvis sekretariatsfunktionen ikke kan ligge i SNS skal man overveje muligheden for at placere den hos Skov og Landskab. **Ole Markussen** meddelte, at Fødevarestyrelsen oplyser, at regeringens holdning til vildsvin i Danmark er uændret. På den baggrund er det styrelsens holdning, at styrelsen ikke bliver sekretariat for arbejdet.

Anders Lassen konkluderede, at der i Rådet var fuld opbakning til at nedsætte en arbejdsgruppe til at gennemføre en konsekvensanalyse af vildsvins samlede betydning for landet. Det er endvidere Rådets ønske, at ministeren stiller SNS til rådighed som sekretariat for arbejdet. SNS skal forelægge ministeren Rådets indstilling og meddele resultatet heraf snarest muligt. Såfremt arbejdet med kommissoriet for arbejdsgruppen skal igangsættes før, der foreligger en afklaring m.h.t. sekretariatsfunktionen, må medlemmerne selv komme med et udkast på decembermødet.

10. Status for arbejdet i hjortevildtgrupperne (Bilag 2008-03-05)

Resumé: Som lovet på sidste møde, den 16. april 2008, vil der blive givet en mere uddybende status fra arbejdet i hjortevildtgrupperne.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Ulrik Lorenzen** fremlagde konklusionerne fra hjortevildtgrupperne. Fokusområder i grupperne er de store lodsejere – jagtudlejerne, kravet i de jagtetiske regler om tilkald af schweiss-hundefører, at undgå skydning af diegivende hinder i oktober, brugen af store, hurtige hunde ved jagt på kronvildt og aldersbestemmelse af kronvildt.

Ole Roed Jacobsen udtrykte skepsis overfor DMU's aldersbestemmelsesprojekt. **Aksel Bo Madson** oplyste, at DMU anvender de bedst mulige metoder, og at man allerede inden mødet havde haft et møde med Danmarks Jægerforbund, Kalø for at optimere indsamlingen på Djursland af det nødvendige undersøgelsesmateriale. Rådet drøftede generelt hjortevildtgruppernes indsats.

Flemming Torp opfordrede hjortevildtgrupperne til fremover at prioritere arbejdet med at fremme kendskabet til de jagtetiske regler og efterlyste en reaktion fra de 9 hjortevildtgrupper på Friluftsrådets henvendelse fra januar 2008.

*På baggrund af drøftelsen konkluderede **Anders Lassen**, at Rådet har taget afrapporteringen til efterretning med enkelte bemærkninger, at der er enighed om, at det går fremad, hvilket er godt, men at en del medlemmer er af den opfattelse at det burde gå hurtigere fremad.*

10a. Brev fra Tranberg til Miljøministeren vedr. hjortevildtgrupper (Bilag 2008-03-06)

Resumé: Notatet er tidligere fremsendt til medlemmerne.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Anders Lassen** præsenterede kort Tranbergs synspunkter.

*På baggrund af Rådets intense drøftelser konkluderede **Anders Lassen** følgende: I lyset af, at VFR har behandlet sagen et antal gange gennem årene, og at de tidligere forslag, herunder erstatning ikke har kunnet nyde fremme, og i erkendelse af problemets omfang, støtter VFR Ole Tranbergs synspunkter. Det vil sige at udgangspunktet er, at der ikke skal være erstatning for markskader, at der bør fastsættes lokale målsætninger for antal dyr/ha., f.eks. 1 dyr pr. 20 ha.*

på lokaliteter med en lav jordbonitet og ringe fødegrundlag. Samtidig bør der åbnes for ændringer af lokale jagttider, herunder muligheder for yderligere regulering. Endelig er der enighed i Rådet om, at der på såvel statslige som private arealer skal anlægges aflastende vildtafgrøder, der er konkurrencedygtige med de velgødede marker omkring skoven. Disse afgrøder bør udgøre 5-10% af skovarealet.

11. Center for vildtsundhed (Bilag 2008-03-07)

Resumé: SNS har modtaget en ansøgning fra DTU, veterinærinstituttet og DMU vedrørende etablering af "Center for vildtsundhed".

I den forbindelse ønsker SNS at høre VFR's principielle holdning til et sådant center, før SNS tager endelig stilling til det indholdsmæssige i ansøgningen.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Ole Markussen** opfordrede Rådet til at tage stilling til, om Rådet kan tilslutte sig ansøgningen om etablering af et egentligt center for vildtsundhed. Det endelige ophæng er der ikke taget stilling til endnu, men SNS er tilbøjelig til at støtte forslaget, i første omgang i et 3-årigt forsøg, hvorefter det skal evalueres.

Aksel Bo Madsen oplyste, at der som noget nyt – i modsætning til det eksisterende projekt – er tale om en aktiv indsamling, målrettede indsatser og koordinering af ekspertise. Det eksisterende projekt kører videre i det nye regi. Centret vedrører alt vildt, herunder undersøgelse af dødfundne rovfugle m.fl.

Anders Lassen konkluderede, at der var opbakning til et center for vildtsundhed fra hele Rådet.

12. Kommende lovforslag vedr. beskyttelse af visse dyrearter /artikel 12

Resumé: Der er et lovforslag under udarbejdelse bl.a. på baggrund af Kommissionens åbnings skrivelser. Der vil blive givet en overordnet orientering om forslagets indhold.

Indstilling: Til orientering/diskussion

Beslutning: **Lars Rudolf** orienterede meget kort om behovet for ændring af jagt- og vildtforvaltningsloven for at sikre fuld overensstemmelse med habitatdirektivet. **Thomas S. Mortensen** orienterede kort om behovet for at ændre jagt- og vildtforvaltningslovens bopælskrav i relation til at jage på fiskeriterritoriet. Ændringen vil ske for at sikre fuld overensstemmelse med EU-traktaternes bestemmelser om fri bevægelighed m.v.

Anders Lassen konkluderede efter nogen debat, at Rådet tog orienteringerne til efterretning.

13. Orientering om bestandsudvikling for bramgæs og procedure for ændring af habitatlister (Bilag 2008-03-08 og 2008-03-09)

Resumé: Det blev besluttet på sidste møde, den 16. april 2008, at punktet vedr. 1) bestandsudvikling for bramgæs og 2) den juridiske procedure for, hvordan bilagene til EU-direktiverne (fuglebeskyttelse og habitat) kan ændres, skulle på dagsordenen til dette møde.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Aksel Bo Madsen** orienterede kort om bramgæssenes bestandsudvikling. Han gjorde opmærksom på, at der ikke findes tællinger fra den tid på året, hvor problemet er størst. Udviklingen må forventes at fortsætte. Der er indkaldt til møde i det trilaterale vadehavssamarbejde.

*På baggrund af Rådets drøftelse, konkluderede **Anders Lassen** at orienteringen tages til efterretning, og at Rådet beder ministeren gøre noget ved problemet. Dele af Rådet ønsker en kraftigere regulering af bramgæs.*

Lars Rudfeld redegjorde for mulighederne for at ændre bilagene i fuglebeskyttelsesdirektivet. Kort beskrevet skal et forslag til ændring gennemføres ved den "fælles beslutningsprocedure". Det medfører, at forslaget skal fremsættes af Kommissionen, herefter skal forslaget gennem behandlinger i Ministerrådet og Parlamentet. I Ministerrådet skal der være kvalificeret flertal for forslaget. Kun hvis der opnås enighed mellem Ministerrådet og Parlamentet vil direktivet kunne ændres.

***Anders Lassen** takkede for orienteringen og konkluderede herefter, at der ikke var enighed i Rådet om at indstille, at der arbejdes på en ændring af bilagene til fuglebeskyttelsesdirektivet, med henblik på at kunne indføre jagttid på bramgæs.*

14. Dyreetisk Råd – arbejde med udtalelser om jagt, formandens deltagelse

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Anders Lassen** oplyste, at han var inviteret af Dyreetisk Råd til en konference om jagt. **Anders Lassen** vil på konferencen præsentere Vildtforvaltningsrådet og Rådets holdninger til jagt. **Bjarne Clausen** meddelte, at de enkelte organisationer formentlig vil tage direkte kontakt til Dyreetisk Råd.

***Anders Lassen** konkluderede, at det ville der ikke komme indvendinger imod.*

15. Status for forsknings- og udviklingsprojekter, betalt af jagttegnsmidler (Bilag 2008-03-10 udsendes til medlemmerne primo uge 37 direkte fra DMU)

Resumé: DMU's statusredegørelse for igangværende projekter.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Aksel Bo Madsen** forelagde DMU statusoversigt og gjorde opmærksom på, at projektforslagene ikke som tidligere var vedlagt. Disse blev dog udleveret særskilt til medlemmerne efter mødet. **Ole Markussen** forklarede hensigten bag den ændrede metode. SNS ønsker en overordnet strategi som baggrund for de fremtidige projekter. I første omgang vil styrelsen tage en dialog med de relevante forskningsinstitutioner. Dette vil udmønte sig i et strategipapir, der indeholder de pejlinger og overordnede retninger, projekterne bør følge de nærmeste år. Dette papir vil blive forelagt Rådet til drøftelse. De konkrete projekter vil endelig blive udvalgt på baggrund af papiret og Rådets bemærkninger. SNS vender tilbage med et strategipapir på decembermødet. Der ligger ikke i dette oplæg nogen ændringer omkring basisbevillingen til DMU.

Christian Hjorth opfordrede Rådet til at have skærpet opmærksomhed på den nye procedure. Han udtrykte bekymring for, at Rådet vil blive kørt ud på et sidespor i relation til at foreslå, anbefale og komme med forslag til prioritering af kommende projekter. **Flemming Torp** gav udtryk for, at det netop var en sådan overordnet strategi Rådet havde efterlyst på det sidste møde, så han opfattede

tiltaget som noget yderst positivt. Flere af Rådets medlemmer var skeptiske, da man nu lige havde fundet en ordning, hvor Rådet havde stor indflydelse på valg af projekter.

Anders Lassen konkluderede, at Rådet noget skeptisk har modtaget orienteringen og er meget spændte på udmøntningen.

16. Anvendelse af naturforvaltningsmidler til arealerhvervelse (vedr. de 16.5 mio. kr. der årligt overføres til naturforvaltningsmidlerne). (Bilag 2008-03-11)

Resumé: På sidste møde, den 16. april 2008, blev SNS bedt om at svare på, om de jagttegnsmidler der anvendes til naturforvaltningsprojekter, anvendes til arealerhvervelse. Der vedlægges et notat om retningslinjerne for anvendelsen af naturforvaltningsmidlerne, herunder en oversigt over de projekter, hvor der er gennemført arealerhvervelse. Notatet er en opdatering af notat forelagt på mødet den 10. december 2007 (bilag 2007-04-03).

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Agnete Thomsen** redegjorde for notatet. Der er truffet en politisk beslutning om at anvende en del af jagttegnsmidlerne til naturforvaltning. Almindelig naturforvaltning forudsætter implicit opkøb af arealer. Kriteriepapiret er resultatet af en forhandling. Papiret har været omkring den daværende minister. Papiret har været forelagt Rådet.

Anders Lassen konkluderede, på baggrund af Rådets drøftelse, at Rådet ikke mener, at jagttegnsmidlerne skal bruges til opkøb af jord.

17. Evaluering af Rådets orientering af EU-sager

Resumé: Sekretariatet har først pr. 1. september fået aftalt, at VFR's medlemmer skal på mailinglisten for specialudvalgets udsendelser. Ved samme lejlighed er sekretariatet blevet bekendt med, at udsendelserne er meget omfattende. Der er tale om flere mails ugentligt og jævnligt flere om dagen. Det er endvidere oplyst, at det er yderst få af de udsendte mails, der har relevans for VFR's arbejde. Det anbefales, at VFR drøfter den fremtidige håndtering, herunder om medlemmer ønsker en grovsortering fra sekretariatets side.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: **Ole Markussen** beklagede, at ordningen endnu ikke var kommet til at køre. Sekretariatet har ikke mulighed for at gennemføre en grovsortering. Det vil sige, at ordningen hurtigst muligt bliver gennemført som aftalt på mødet i april måned. Der vil herefter kunne laves en reel evaluering på decembermødet.

Anders Lassen konkluderede, at Rådet tager dette til efterretning, og at Rådets mål med orienteringen er at være tilstrækkeligt og rettidigt informeret om EU-sager. Rådet ville foretrække en grovsortering foretaget af sekretariatet inden fremsendelsen.

18. Midlertidig fredning af agerhøns

Resumé: Fra Bjarne Clausen, Dyrenes Beskyttelse er modtaget forslag om midlertidig fredning af agerhønen til diskussion i VFR 18/9 08.

Fredningen bør have 10 års varighed. Herefter bør fredningen på baggrund af bestandsudviklingen tages op til revision.

Det foreslås yderligere, at der fra jagttegnsmidlerne sikres midler til monitorering af fredningens mulige betydning for agerhønsbestanden.

Baggrund for forslaget.

Igennem de sidste 50 år er den danske såvel som den europæiske agerhønsbestand reduceret meget kraftigt. Igennem de sidste 30 år med en gennemsnitlig nedgang på mere end 5%. 82% af agerhønsene er forsvundet siden 1976.

Årsagen til tilbagegangen skal hovedsagelig findes i en ændret landbrugsdrift, som med indskrænkning af småbiotoper og øget pesticidforbrug ikke længere tilgodeser agerhønsenes behov for redeskjul og føde. Af andre faktorer nævnes vejret og prædation, herunder jagten, som kan have en vis betydning, det anføres at der er visse arealer hvor jagten ikke er bæredygtig.

Jagtudbyttestatistikken bruges traditionelt som et redskab til at vurdere om jagten skal reguleres. Jagtudbyttet på agerhøns er på de sidste 50 år faldet fra ca. 400.000-til ca. 23.000 fugle.

Nutidens jagtudbytte er endda sløret af, at der årligt udsættes flere agerhøns (20.000-70.000 stk) end den samlede danske ynglebestand (10.000-15.000 par). Et så stort tilskud fra fangenskabsfugle skønnes i øvrigt at kunne få betydelig indflydelse på den naturlige bestands genpulje.

Det anføres, at der er områder hvor antallet af agerhøns er så sparsomt, at det kan have en negativ betydning for fuglenes muligheder for reproduktion.

I vore sydlige nabolande har man for længst taget konsekvensen og der er de fleste steder indført jagtfredninger eller begrænsninger i jagten. I Danmark er der foreløbig kun indført frivillige lokale fredninger eller begrænsninger.

Selv om jagten ikke angives som den primære årsag til bestandsnedgangen foreslås ud fra vildtudbyttestatistikken, oplysninger om at jagten områdevis ikke er bæredygtig og ud fra forsigtighedsprincippet, en midlertidig landsdækkende fredning af agerhønen.

Der er ikke noget, der umiddelbart tyder på at den negative udvikling for agerhønen ændres. Oppløjningen af de nuværende brakarealer skønnes at få yderligere negativ betydning for bestanden, medens varmere klima, især hvis regnen falder på gunstige tidspunkter, kan vise sig at være gunstigt for agerhønsene.

Der henvises til:

DOFs Ornitologisk tidskr. 102,2008 nr 2. p241.242.

DMU Faglige rapporter: Agerhøns i Jagtsæsonen 2003/04. Nr. 558, 2006, og Agerhønsens biologi og bestandsregulering Nr. 555, 2008.

Det skal oplyses at fredning af agerhønen ikke er en del af DBs jagtpolitik, forslaget er alene begrundet af de faktiske forhold, og DB vil ikke modsætte sig ophævelse af fredningen, hvis det i fremtiden viser sig at agerhønsbestanden stabiliserer sig så agerhønen igen kan tåle et jagttryk

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: Punktet blev af tidsmæssige årsager overført til næste møde. Efterfølgende har **Bjarne Clausen** meddelt, at han trækker punktet, med henblik på at drøftelsen overgår til den kommende generelle revision af jagttiderne.

19. Fodring af ænder (Bilag 2008-03-12)

Resumé: Flemming O. Torp, Friluftsrådet har ønsket punktet på dagsordenen med følgende begrundelse:

Friluftsrådet ønsker drøftet problemerne vedrørende fosforudledning i.f.m. fodring af ænder, jf. Faglig Rapport fra DMU "Påvirkninger af søers fosforindhold som følge af udsætning af gråand". Af rapporten fremgår at, "fodring af ænder utvivlsomt yder et ikke ubetydeligt bidrag til koncentrationerne af tP.

Dette bidrag er dog ikke kvantificeret. Det burde være teknisk muligt at udvikle løsninger, der indebærer at ænder kan fodres samtidig med, at udslippet af fosfor fra foderet til søvandet minimeres.

DMU rapporten er vedlagt som bilag.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: Punktet blev af tidsmæssige årsager overført til næste møde.

20. Forvaltningsplan skovmår (bilag 2008-03-14)

Resumé: Danmarks Naturfredningsforening anmoder Vildtforvaltningsrådet om at foretage en drøftelse af og en beslutning om at iværksætte forberedelsen af en forvaltningsplan for skovmår.

Danmarks Naturfredningsforening har i samarbejde med Danmarks Miljøundersøgelser og Statens Naturhistoriske Museum gennemført "Projekt Skovmår", som har tilvejebragt ny viden om skovmårens levevis i Danmark. Der foreligger en specialrapport og om kort tid vil foreligge en rapportering fra Danmarks Miljøundersøgelser.

På baggrund af resultaterne har Danmarks Naturfredningsforening udarbejdet et diskussionsoplæg til en forvaltningsplan, som har været forelagt Dansk Skovforening til indledende kommentarer.

Danmarks Naturfredningsforening anmoder Vildtforvaltningsrådet om på baggrund af drøftelserne at nedsætte en arbejdsgruppe bestående af "teknikere" udpeget af de relevante organisationer, som med udgangspunkt i rapporteringerne fra "Projekt Skovmår", diskussionsoplægget samt Dansk Skovforenings kommentarer hertil, kan udarbejde et egentligt udkast til en forvaltningsplan, som kan forelægges Vildtforvaltningsrådet.

Bilag: DN's diskussionsoplæg til en forvaltningsplan (wordfil), Dansk Skovforenings foreløbige kommentarer hertil samt specialrapport. DMU's rapport fremsendes senere i separat mail.

Indstilling: Til diskussion

Beslutning: Punktet blev af tidsmæssige årsager overført til næste møde.

21. Evt.

Der var ikke noget under dette punkt.

Mødet sluttede kl. 18.10